

Risico inventarisatie

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Grondexploitatie	De grondexploitatie is een bedrijfsmatige tak van de gemeente-exploitatie die sterk afhankelijk is van de economische situatie. De risico's binnen de GREX zijn o.a. de volgende: de afzet van bouwpercelen vertraagd, procedures, Onzekerheden in contracten met ontwikkelaars of garantiebepalingen in deze contracten en daarmee gepaard gaan van extra juridische kosten, onderzoekskosten flora en fauna en archeologie, onverwachte inflatiestijging, verkoopprijzen per m2 niet haalbaar, de kosten voor bouw- en woonrijpmaken, bodemverontreiniging, planschadekosten, hogere plankosten bij langere doorlooptijd van complexen, interne kosten hoger bij langere doorlooptijd van complexen, afwaarderingen en stuk lopen van onderhandelingen. Voor de grex van de gemeente Uden is het risico berekend door een inschatting te maken van de risico's op de volgende onderdelen: planaanpassingen, verkoopprijzdalingen, planeconomische risico's, plankosten, planschadeclaims, waardedalingen, PFAS, kosten bouw- en woonrijpmaken en hogere verwervingskosten.	Jaarlijks worden de grexen herijkt. Dit is het moment dat er ook een inschatting wordt gemaakt van de risico's. Dan wordt er ook bekeken of er beheersmaatregelen nodig zijn.	nvt	Voor de verschillende onderdelen diverse % gebruikt	€ 8.180.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Sociaal Domein: Gespecialiseerde Jeugdhulp	Vanaf 2022 wordt het gross van de zorgkosten lokaal betaald. Ook geldt er een andere financieringssysteem voor de gespecialiseerde jeugdhulp, namelijk PxQ (voorheen was dat lumpsum financiering). De verwijzers bepalen samen met de ouders/jeugdige en de jeugdhulp-aanbieder de omvang van de in te zetten jeugdhulp. Bovendien worden vanaf 2022 de regionale solidariteitsafspraken beperkt. Andere onzekerheden zijn: de ontwikkeling van het zorgverbruik, de lange(re) termijneffecten van de coronacrisis, de krapte op de arbeidsmarkt in de jeugdzorg en druk op de jeugdhulp in het algemeen. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen / toekenningen het beschikbare budget in de begroting in enig jaar overschrijdt.	We monitoren de inzet van Jeugdvoorzieningen en beoordelen kritisch de uitgaven. We zetten in op normaliseren (uitdagingen horen bij het leven), vroegsignalering en een sterke sociale basis. Dat doen we onder andere door preventie, uitbreiding inzet POH-jeugd, wijkgericht werken en het collectivieren van voorzieningen. Daarmee zetten we in op de beheersing van de beschikbare budgetten. De budgetten Jeugd worden periodiek via de P&C-cyclus kritisch beoordeeld en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. In de periode 2022 – 2028 wordt uitvoering gegeven aan de Landelijke Hervormingsagenda. De Hervormingsagenda heeft als doel: verbeteren van kwaliteit en passende zorg voor kinderen en gezinnen en op lange termijn betaalbaar houden van het stelsel. Er blijven risico's binnen Jeugd bestaan. De risico's rondom de Jeugdhulp worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij de norm van 10% van het geraamde gespecialiseerde Jeugdhulpbudget.	€ 14.600.000	Klasse 1, 10%	€ 1.460.000
Sociaal Domein: Wet Maatschappelijke Ontwikkelingen 2015 (Wmo Dagbesteding, Wmo Hulp bij het Huishouden, Wmo Individuele Begeleiding en Wmo Voorzieningen)	Vergrijzing van de bevolking en ambulantisering van de zorg hebben een forse impact op de zorgvraag, deze neemt toe. Door de krapte op de arbeidsmarkt neemt het aanbod af en stijgen de kosten. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen/toekenningen het beschikbare budget in de begroting in enig jaar overschrijdt.	We monitoren de Wmo-dienstverlening en voorzieningen en beoordelen kritisch de uitgaven. We zetten in op normaliseren (uitdagingen horen bij het leven) en een sterke sociale basis. Dat doen we onder andere door preventie, wijkgericht werken en het collectivieren van voorzieningen. Daarmee zetten we in op de beheersing van de beschikbare budgetten. De budgetten Wmo worden periodiek via de P&C cyclus kritisch bekeken en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's rondom de Wmo worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij de norm van 10% van het geraamde Wmo-budget.	€ 14.100.000	Klasse 1, 10%	€ 1.410.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
COVID-19	<p>Door de coronacrisis waren er voor alle geledingen in de maatschappij soms forse financiële gevolgen. Een deel van deze gevolgen waren direct voelbaar voor ons en een deel kwam ten lasten van de gemeenten omdat er om financiële middelen werd gevraagd door bedrijven, verenigingen, instellingen etc. De inschatting is dat het risico lager is dan dat we in de jaren 2020 en 2021 hebben gerealiseerd of voor 2022 hebben ingeschat. De risico's zijn (lager) opgenomen: inbaarheid belastingen (bedrijven), toeristenbelasting (bedrijven), openstaande debiteuren (bedrijven), opbrengsten tarieven (huur, o.a. sportzalen, dorpshuizen etc.), opbrengsten leges (omgevingsvergunningen, bestemmingsplannen en marktgeldden), bijdragen gemeenschappelijke regelingen en subsidies aan verenigingen en instellingen. Bij deze inschatting is meegewogen dat er op onderdelen compensatie van het rijk plaatsvindt als de coronacrisis weer opleeft, net als in vorige jaren.</p>	<p>De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen zoals bijvoorbeeld thuiswerken. De organisatie en de taken die we (moeten) uitvoeren kunnen daarom zoveel als mogelijk doorgaan. Er is in beeld gebracht waar risico's in de bedrijfsvoering zitten en die zijn, voor zover dat kan, opgelost of er wordt een oplossing gezocht. Een groot deel van de gevolgen ligt buiten onze invloedssfeer. Voor een ander deel zullen er (politieke) keuzes gemaakt moeten worden vooral als het gaat om financieel bij te springen. Dat zal een afweging zijn tussen geld en de gewenste maatschappelijke situatie. Wij zullen nauwgezet de impact volgen en de gemeenteraad daar actief over blijven informeren.</p>	nvt	Diverse klassen voor de verschillende risico's	€ 750.000
Gemeenschappelijke regelingen	<p>De gemeente Maashorst heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze partijen voeren beleid uit voor/namens de gemeente. Naast de beleidsmatige verantwoordelijkheid hebben we als gemeente Maashorst ook een financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van deze partijen.</p>	<p>We volgen instellingen en verenigingen via hun begrotingen en jaarrekeningen. Die worden jaarlijks aan ons voorgelegd en wij kunnen als deelnemer daarover meepraten c.q. reageren op voorstellen door een zienswijze af te geven. Een aantal regelingen heeft zelf vermogen voor risico's afgezonderd. Voor die regelingen nemen we geen risico op. Regionaal wordt de samenwerking gezocht voor het beheer rondom de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen.</p>	€ 7.000.000	Klasse 1, 10%	€ 700.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Sociaal Domein, Participatiewet (Gebundelde Uitkering Algemene Bijstand, IOAW, IOAZ, Bbz en LKS)	De Gebundelde Uitkering is een specifieke uitkering van het Rijk (SPUK) ter dekking van de uitgaven van de Participatiewet (inkomen). Het gaat dan meer specifiek over de Algemene bijstandsuitkeringen, de IOAW, de IOAZ, de Bbz en de loonkostensubsidie (LKS). In de Programmabegroting van de gemeente Maashorst is het budget Gebundelde Uitkering taakstellend opgenomen en fluctueert mee met de ontwikkelingen van het macro budget / de beschikking Gebundelde Uitkering. Op basis van de realisatiecijfers Gebundelde Uitkering van de afgelopen jaren is hierop een structurele taakstelling van € 450K structureel in de begroting Maashorst opgenomen (€ 400K van de voormalige gemeente Uden en € 50K van de voormalige gemeente Landerd). Aangezien hier sprake is van zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal aanvragen / toekenningen het beschikbare budget (rekening houdend met de taakstelling) in enig jaar overschrijdt.	We monitoren periodiek de voortgang van de uitvoering van de Participatiewet (inkomensdeel). De uitgavenbudgetten van de Pwet (inkomensdeel) worden periodiek via de P&C cyclus kritisch bekeken en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's Pwet Inkomensdeel worden op hoofdlijnen beoordeeld. Daarbij hanteren wij een norm van 10% van 50% van het geraamde budget (Pwet - Gebundelde Uitkering).	€ 6.228.000	Klasse 1 , 10%	€ 623.000
Niet gedekte claims, aansprakelijkheidsverzekering, risico gevolgschade a.g.v. niet nakomen van contractuele afspraken	De polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering sluiten een aantal zaken uit. Te weten claims ten gevolge van: - toezeggingen en gewekte verwachtingen - opgeleverde grond - termijnoverschrijding - aanbestedingen - overeenkomsten - niet tijdig melden -, nadeelcompensatie, oneerlijke concurrentie, asbest, Wet Markt en Overheid, Schade aan zaken van derden in verhuurde ruimten en bewust gedogen. Hierdoor loopt de gemeente een risico. Daarnaast is er het risico dat de gemeente financieel wordt aangesproken op nakoming van de overeenkomst vanwege aansprakelijkheid of misinterpretatie van de afspraken.	Verzekeringssportefeuille periodiek doorlichten. Vast contactpersoon met kennis van aansprakelijkheidsvoorwaarden. Middels onze juristen en intranet aandacht vragen voor uitsluitingen op aansprakelijkheidsverzekering. Aandacht voor preventie en het voorkomen van schade.	€ 6.000.000	Klasse 1, 10%	€ 600.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Bedrijfsvoerings- risico	<p>"Het runnen van een gemeente, bedrijf in de publieke sector met meerdere bestuursorganen, brengt risico's met zich mee. Het risico bestaat dat het gemeentebestuur beslissingen neemt waarvan de financiële en juridische consequenties onvoldoende in beeld zijn (gebracht). Ongeacht of dit risico bestaat, kan iedere belanghebbende zijn recht beschermen door een gerechtelijke procedure te starten tegen een voor hem nadelige beslissing of andere handeling van het gemeentebestuur. Ook de vele toezichthouders kunnen dat tegen zo'n handeling doen vanuit hun taak tot naleving van regelgeving. Uit het voorgaande volgen dan extra kosten voor extra werk, verplichte procesvertegenwoordiging, schadevergoeding en/of boetes.</p> <p>Daarnaast zorgt de oorlog in Oekraïne voor een hogere inflatie op met name de olieprijsen. Dit heeft gemeentebreed zijn effect (vooral in de dienst ruimtelijk domein bijv. bij wegenonderhoud).</p> <p>De basis voor het berekenen van de financiële omvang zijn de lasten van de overhead (zie overzicht baten en lasten per programma) uit de meest recent vastgestelde begroting/jaarrekening. EUR 19,4 mln * 25%= EUR 4.85 mln"</p>	<p>Organisatieregeling Maashorst, Mandaatregeling Maashorst, Werkwijze Algemeen Belang (basis kwaliteitssysteem), Budgetregeling, planning & control cyclus, interne controle op de processen om de interne beheersing zo optimaal mogelijk te krijgen. Daarnaast goede contractafspraken met leveranciers voor het maken van goede prijsafspraken.</p>	€ 4.850.000	Klasse 1, 10%	€ 485.000
Natuurramp	<p>Schade door natuurgeweld/extreem weer en aantasting door of bestrijding van onze beplanting tegen overlast of schade ontstaan door insecten.</p>	<p>Bij natuurrampen en/of extreem weer kunnen in de openbare ruimte grote schades ontstaan door wateroverlast, storm en droogte die niet door verzekering worden gedekt. Waar we de laatste jaren steeds meer mee te maken krijgen is aantasting door of bestrijding van onze beplanting tegen overlast of schade ontstaan door insecten. Denk hierbij aan de eikenprocessierups maar zeker ook de Dennenscheerder die er voor zorgt dat veel opstanden met naaldhout sneuvelen.</p>	€ 4.500.000	Klasse 1, 10%	€ 450.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Sociaal Domein, Participatiewet (Wsw, Beschut Werk en Arbeidsparticipatie)	De van het Rijk ontvangen middelen voor de uitvoering van de Pwet en dan meer specifiek voor de uitvoering van de Wsw, het Beschut Werken en Arbeidsparticipatie (w.o. reïntegratie) worden taakstellend in de begroting van de gemeente Maashorst opgenomen en fluctueren mee aan de ontwikkeling van het macro-budget. Deze middelen worden ingezet voor het doel waarvoor deze zijn verkregen. Aandachtspunt hierbij (en een mogelijk risico) is de overgang van de Wsw naar de Pwet (vanaf 2015 is er geen nieuwe instroom in de Wsw meer mogelijk). De onderliggende wetgeving is weliswaar gewijzigd, maar de doelgroep zelf niet. De Wsw-bedrijfsvoering (het sterfhuis van de sociale werkinfrastructuur) kan door deze wijziging onder druk komen te staan in relatie tot de afname van de Wsw-budgetten. Het aantal werkenden in Wsw-verband neemt geleidelijk over de jaren af en de groep die begeleiding in het kader van de nieuwe Pwet nodig heeft (denk hierbij aan Beschut Werken, Begeleiding Regulier en de groep voormalig Wajong) neemt geleidelijk aan over de jaren toe.	In 2021 is besloten het Partnerschap Gemeenten-IBN met nieuwe afspraken te continueren en vanaf 1 juli 2021 voor onbepaalde tijd te verlengen. Het Partnerschap Gemeenten-IBN speelt in op de ontwikkelingen van de doelgroep, in relatie tot de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de ontwikkelingen van de Pwet (o.a. door de afname van het aantal kandidaten in de Wsw en o.a. door de toename van het aantal kandidaten Beschut Werken en Begeleiding Regulier). Door het Partnerschap wordt de instroom van aantal personen in de Pwet naar het Partnerschap Gemeenten-IBN geïntensiveerd. We monitoren daarbij periodiek de uitvoering van de Participatiewet (arbeid). De risico's Pwet Arbeid worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij een norm van 10% van 50% van het geraamde budget (Pwet Wsw en Beschut Werk).	€ 4.305.000	Klasse 1, 10%	€ 430.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Kwaliteitsmanagementsysteem- Rechtmatigheid (compliance) OF Juridische kwaliteitszorg (JKZ)	De gemeente handelt altijd ten dienste van haar gemeenschap en is daarbij gebonden aan de eisen van gelijkheid en correct machtsgebruik e.a. uit het Recht. Dit rechtmatig handelen wordt systematisch ingevuld met de Rad-van-de-Wet-werkwijze en -beheersmaatregelen door het samenspel van functionarissen t.b.v. betrouwbare en volledige informatie bij het gemeentebestuur. Anders bestaat het risico dat een beslissing, overeenkomst of andere handeling niet oplevert wat bedoeld is en het geld niet zorgvuldig wordt besteed omdat het recht de handeling corrigeert. Bijv. belanghebbenden eisen een bestuurlijke correctie voor een gelijk financieel voordeel of schadevergoeding; met extra kosten tot gevolg vanwege extra werk en tijdsverloop. Of een toezichthouder die het onrecht afstraft met een boete. Met dit PDCA-risicosysteem bestaat een beeld over de (niet-)naleving van alle regelgeving: 'rechtmatigheid-in-control'. De basis voor het berekenen van de financiële omvang zijn de bruto lasten van de meest recent vastgestelde begroting/jaarrekening x 2,5%. EUR 160 mln * 2,5% = EUR 4 mln.	Noodzakelijk is om het 'Recht'-systeem t.z.t. door management en bestuur Maashorst formeel toe te voegen aan het integrale kwaliteitssysteem tot 'Inhoud-Financiën-Recht in evenwicht'. Hierdoor zijn betrokken functionarissen verplicht tot integrale samenwerking voor de juiste oplossingen bij de maatschappelijke kwesties. Zo'n oplossing is dan inhoudelijk acceptabel, binnen de minste financiën en voldoet aan het recht: wettelijke en participatieve eisen. Dit systeem bestaat als Harmonisatiewerkwijze Maashorst uit een Ontwikkelcirkel van Plan, Do, Check, Act. Voor wat betreft 'Recht' zijn de beheersmaatregelen voor, veelal impliciet, gebruik uitgewerkt in Rad-van-de-Wet-onderdelen: Klantvraag, Bevoegdheid, Wettelijk kader, Klantinvloed, Openbaar, Privacy, Tijdig en Beslissing. Volgt hieruit risico-informatie over rechtmatigheid dan komt het complete verhaal – soms met een alternatief- voor risicoafweging bij management en/of bestuur.	€ 4.000.000	Klasse 1, 10%.	€ 400.000
Gewaarborgde geldleningen	Onze gemeente heeft zich in het verleden garant gesteld voor een aantal geldleningen. De meeste garantstellingen zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Bij problemen wordt dit fonds als eerste aangesproken. Onze gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft de zogenaamde achtervang. Hierbij is het risico aanzienlijk gereduceerd. Op dit moment bedraagt het saldo van de gegarandeerde leningen ca. € 212 miljoen. Hiervan is het overgrote deel overgegaan naar het waarborgfonds. De overige verstrekte geldleningen bedragen EUR 3,1 mln.	We volgen instellingen en verenigingen via hun begrotingen en jaarrekeningen. Bij lokale verenigingen wordt eventueel in gesprek gegaan als er betalingsproblemen blijken uit hun jaarstukken.	€ 3.100.000	Klasse 1, 10%	€ 310.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Overspannen arbeidsmarkt	<p>"Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt op steeds meer werkterreinen (een overspannen arbeidsmarkt) kan de gemeente geconfronteerd worden met extra kosten. Deze kosten kunnen op verschillende manieren ontstaan, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het niet kunnen invullen van vacatures of op latere datum invullen daarvan: ontstaan achterstanden in de dienstverlening; - extra kosten externe inhuur voor het uitvoeren van werkzaamheden/ wegwerken van achterstanden door het niet kunnen invullen van vacatures; - extra kosten voor werving & selectie a.g.v. vaker moeten adverteren, inhuren van recruiters of bureaus voor het kunnen aantrekken van personeel. - meer en snellere wisseling in het personeelsbestand; - risico op hoger ziekteverzuim a.g.v. overbelasting; - investeren in talenten en opleidingen eigen personeel voor het kunnen invullen van functies." 	<p>"De volgende beheersmaatregelen worden getroffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - extra inzet op werving & selectie en onboarding van nieuwe medewerkers; - prioritering van werkzaamheden ter voorkoming ziekteverzuim a.g.v. overbelasting; - tijdelijke uitbreiding uren; - inhuur van tijdelijke krachten. <p>Naast het werven van nieuw personeel, inzet op behoud van personeel door het bevorderen van vitaliteit (fysiek en mentaal) en maatregelen in het kader van duurzame inzetbaarheid (benutten talent en potentieel, deeltijdwerk, doorstroom, verlofsparen en demotie)."</p>	3.600.000,00	Klasse 1, 10%	360.000,00
Wachtgeld wethouders	<p>Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. Risico doet zich vooral voor op moment van eventuele college-crisis en bij het einde van een raadsperiode.</p>	<p>Voor wachtgeld is inmiddels een voorziening gevormd voor de maximale verplichting die jaarlijks geactualiseerd wordt. Een andere beheersmaatregel is actieve stimulering herintreding van oud wethouders, teneinde de wachtgelduitkering vroegtijdig te reduceren.</p>	€ 1.100.000	Klasse 2, 30%	€ 330.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
IT	Beveiligingsrisico's, uitval door stroomstoringen en hardwarerisico's	<p>"Beveiligingsrisico's: [1] Gebruik firewalls, Intrusion Prevention System, aansluiting GemNet, Antivirusvoorziening, toegangsbeveiliging, passwordgebruik, e-mail / internetprotocol. [2] Alertheid bij management, [3] kwetsbare situatie personeel, informatie- beveiligingsvoorschriften, formulier autorisatie; gebruik geheimhoudingsverklaringen, privacyvoorschriften; procedure vernietiging gegevensdragers; gebruik audit-procedures. Voldoen aan wetgeving inzake BIG/BIO-beveiliging mbv ENSIA; hiervoor moet een verklaring aan de jaarrekening toegevoegd worden. Doorlopend project waarbij voldoende commitment van het gehele personeel benodigd is. [4] Procedure begeleiding bezoek, alarmeringssysteem; toegangsbeveiliging. Er is een beveiligingsplan in werking. Beveiligd emailen ingevoerd. [5] Beveiligingsbeleid, IT-deskundigen, beveiligingsworkshops, toezicht op contractpartijen, functionaris voor gegevensbescherming, regionale samenwerking ICT/FG/CISO, Beveiligingsrisico onderzoeken, organisatiebrede beveiligingsmaatregelen, project E-learning AVG en informatiebeveiliging. Als gevolg van de wet Meldplicht datalekken is er een meldingsprocedure informatiebeveiliging incidenten. Deze moeten worden gemeld bij de functionaris informatie beveiliging. Stroomstoringen: UPS in computerruimte en noodstroom-aggregaten, inclusief onderhoudscontracten en periodieke testen. Hardware: Support- en Onderhoudscontracten, wijzigingsbeheer; backup- / restorevoorzieningen en procedures, uitwijkcontract/jaarlijkse tests."</p>	€ 3.000.000	Klasse 1, 10%	€ 300.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Voorziening voor wethouderspensioenen	De berekening van de voorziening wethouderspensioenen is o.a. afhankelijk van de rente waarmee gerekend wordt. Als de rente daalt, moet er bijgestort worden om het benodigde bedrag te bereiken.	Het bedrag dat jaarlijks wordt bijgestort proberen zo nauwkeurig mogelijk te bepalen zodat er incidenteel zo weinig mogelijk onverwacht bijgestort moet worden. Afgelopen jaren zijn er flinke dotaties aan deze voorziening noodzakelijk gebleken.	€ 700.000	Klasse 2, 30%	€ 210.000
Parkeerexploitatie	De bezettingsgraad van de parkeerexploitatie en een hoge betalingsbereidheid heeft invloed op de inkomsten uit boetes. Anderzijds worden de kosten door de digitalisering van voorzieningen hoger. Mogelijk risico is dat de totale kosten niet opgevangen kunnen worden binnen de totale parkeeropbrengsten.	Uniform intern parkeerbeheer. Overeenstemming bereiken met ziekenhuis over kostendekkende tarieven. Regelmatige bijstelling van de exploitatie-opzetten op basis van recente ontwikkelingen. Monitoring van de bezettingsgraden.	€ 1.500.000	Klasse 1, 10%	€ 150.000
Sport en spel Reek	Krediet en exploitatiebijdragen niet toereikend voor realisatie plan.	Alle (deelplannen) beoordelen en de financiële gevolgen in beeld brengen en bewaken. Een groot deel van het risico (inschrijving/gunning) is minder beïnvloedbaar. Dit traject is momenteel nog gaande.	€ 500.000	Klasse 2, 30%	€ 150.000
CO2-heffing	Er bestaat een kans dat in 2023 en verder dat er landelijk een CO2-heffing komt op het verbranden van afval. Precieze invulling is landelijk nog onderwerp van discussie.	Wij volgen de landelijk CO2-heffing ontwikkelingen voor huishoudelijk afval.	€ 200.000	Klasse 4, 70%	€ 140.000
Rente/treasury	In onze financieringsrente houden wij rekening met een rentepercentage van 2,2% (meerjarig). Dit percentage is gebaseerd op de nu geldende percentages voor langlopende leningen (Bron BNG). Op basis van onze geplande investeringen moeten wij de komende jaren wellicht aanvullende leningen afsluiten. Indien de rente gaat stijgen, betekent dit dat mogelijk niet voor 2,2% geleend kan worden. Er is een financieringstekort van EUR 20 mln. Op basis daarvan zou het risico EUR 120.000 bedragen.	Wij volgen de renteontwikkelingen en passen het rentepercentage aan als we verwachten dat de rente gaat stijgen. Het is op dit moment echter lastig om te bepalen hoe de externe financieringsrente zich gaat ontwikkelen.	€ 400.000	Klasse 2, 30%	€ 120.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risico bedrag	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect
Sociaal Domein: Armoedebeleid (Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen)	Inwoners van de gemeente Maashorst kunnen, indien zij aan de voorwaarden voldoen, een beroep doen op de bijzondere bijstand en de overige minimaregelingen (w.o. het activiteitenfonds, het kindpakket, de voedselbank en de kwijtschelding gemeentelijke belastingen). Aangezien hier sprake is van zgn. open einde regelingen bestaat het risico dat het aantal aanvragen c.q. (de hoogte van) de toekenningen het beschikbare budget in de begroting in enig jaar overschrijdt.	De Bijzondere Bijstand en de Minimaregelingen zijn voor de gemeente Maashorst binnen het beschikbare budget geharmoniseerd. Naar verwachting wordt in het tweede halfjaar 2022 c.q. in het eerste halfjaar 2023 nieuw Armoedebeleid voor de gemeente Maashorst ontwikkeld. Periodiek monitoren we de uitvoering van de Bijzondere Bijstand en van de Minimaregelingen. De budgetten Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen worden periodiek via de P&C cyclus kritisch beoordeeld en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's voor de Bijzondere Bijstand en de Minimaregelingen worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij een norm van 10 % van 50% van het geraamde budget (Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen).	€ 985.000	Klasse 1, 10%	€ 99.000
Planschade	Het wijzigen van bestemmingsplannen of het verlenen van een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) brengt het risico met zich dat de gemeente een planschadevergoeding uit moet keren aan belanghebbenden die als gevolg van dat besluit schade lijden. Naast de verschuldigde planschadevergoeding draagt de gemeente ook de kosten voor het inschakelen van een deskundig adviesbureau.	Het risico voor planschade en advieskosten voor externe adviseurs wordt in het geval van particuliere ontwikkelingen al bij de initiatiefnemer neergelegd. Hiermee komt planschade die het gevolg is van een particulier plan niet voor rekening van de gemeente. Voor het overige zullen we het risico op planschade moeten accepteren.	€ 20.000	Klasse 4, 70%	€ 14.000
Totaal					€ 17.671.000